

Economische herstelmonitor Gemeente Breda

November 2021 (Informatie t/m oktober 2021)

Ga naar...

Samenvatting

Macro
economisch
beeld

Sector- &
Bedrijfs-
informatie

Arbeidsmarkt
& Regelingen

Peiling
ondernemers

Samenvatting

Macro economisch beeld

In de Macro Economische Verkenning van het CPB (september 2021) wordt voorspeld dat, ervan uitgaande dat er geen grootschalige nieuwe contactbeperkingen als gevolg van corona nodig zijn, de Nederlandse economie in 2021 met bijna 4% zal groeien. Dit wordt gevolgd door 3,5% groei in 2022. De werkloosheid in Nederland stijgt licht tot 3,5% in 2022. De arbeidsmarkt blijft daarmee krap. De onzekerheid rondom corona blijft voorlopig bestaan en kan ook zijn invloed hebben op de daadwerkelijke economische groei.

Volgens de tweede berekening van het CBS (op basis van nu beschikbare gegevens) is het bruto binnenlands product (bbp) in het tweede kwartaal van 2021 met 3,8% gegroeid ten opzichte van *een kwartaal eerder*. Ten opzichte van *een jaar eerder* groeide de economie in het tweede kwartaal met 10,4%. Het bbp ligt weer op het niveau van eind 2019, voor de coronacrisis.

Arbeidsmarkt & Regelingen

Het aantal WW uitkeringen loopt de laatste maanden steeds wat terug. In september 2021 is het aantal lopende WW uitkeringen in Breda gelijk aan 2.540. Dit is 26% lager dan in september 2020. In heel Nederland waren er in september zo'n 208.000 lopende WW uitkeringen. In het afgelopen jaar is het aantal WW uitkeringen in heel Nederland (september 2020 – september 2021) met ruim 33% gedaald.

Sector- en Bedrijfsinformatie

Op de woningmarkt bereikte het aantal verkopen in het derde kwartaal van 2021 haar laagste punt (voor een derde kwartaal) sinds 2015, de aanleiding voor deze daling is het gebrek aan keuzemogelijkheden voor woningzoekers. In totaal waren er in het derde kwartaal van 2021 580 verkopen. Er staan in Breda nog zo'n 430 woningen te koop (1 oktober 2021). Bij de momenteel beschikbare woningen gaat het bij 38% om nieuwbouw. De prijzen van koopwoningen blijven stijgen. Inmiddels is de gemiddelde verkoopprijs in Breda gelijk aan 433.000 Euro. In een jaar tijd zijn de woningprijzen met 16% gestegen.

Peiling ondernemers

Vanaf het begin van de coronacrisis wordt regelmatig een peiling onder ondernemers gehouden. De volledige resultaten van de verschillende peilingen zijn [hier](#) te vinden. De meest recente peiling dateert van oktober 2021. Hieruit blijkt onder andere dat de bezorgdheid van ondernemers is afgenomen ten opzichte van de vorige peiling. Een op de vijf ondernemers is op dit moment nog (heel erg) bezorgd over het voortbestaan van zijn/haar onderneming. Ook heeft bijna driekwart van de ondernemers (71%) moeite met het vervullen van openstaande vacatures. De meerderheid hiervan (65%) verwacht dat dit ook in de nabije toekomst moeilijk zal blijven. Deze peiling is uitgevoerd voor het ingaan van de nieuwe maatregelen begin november 2021.

Macro economisch beeld

Economische groei in het 2^e kwartaal van 2021

UPDATE

Economische groei per regio

UPDATE

Economische ramingen korte termijn
(Macro Economische Verkenning)

UPDATE

Producentenvertrouwen

UPDATE

Consumentenvertrouwen

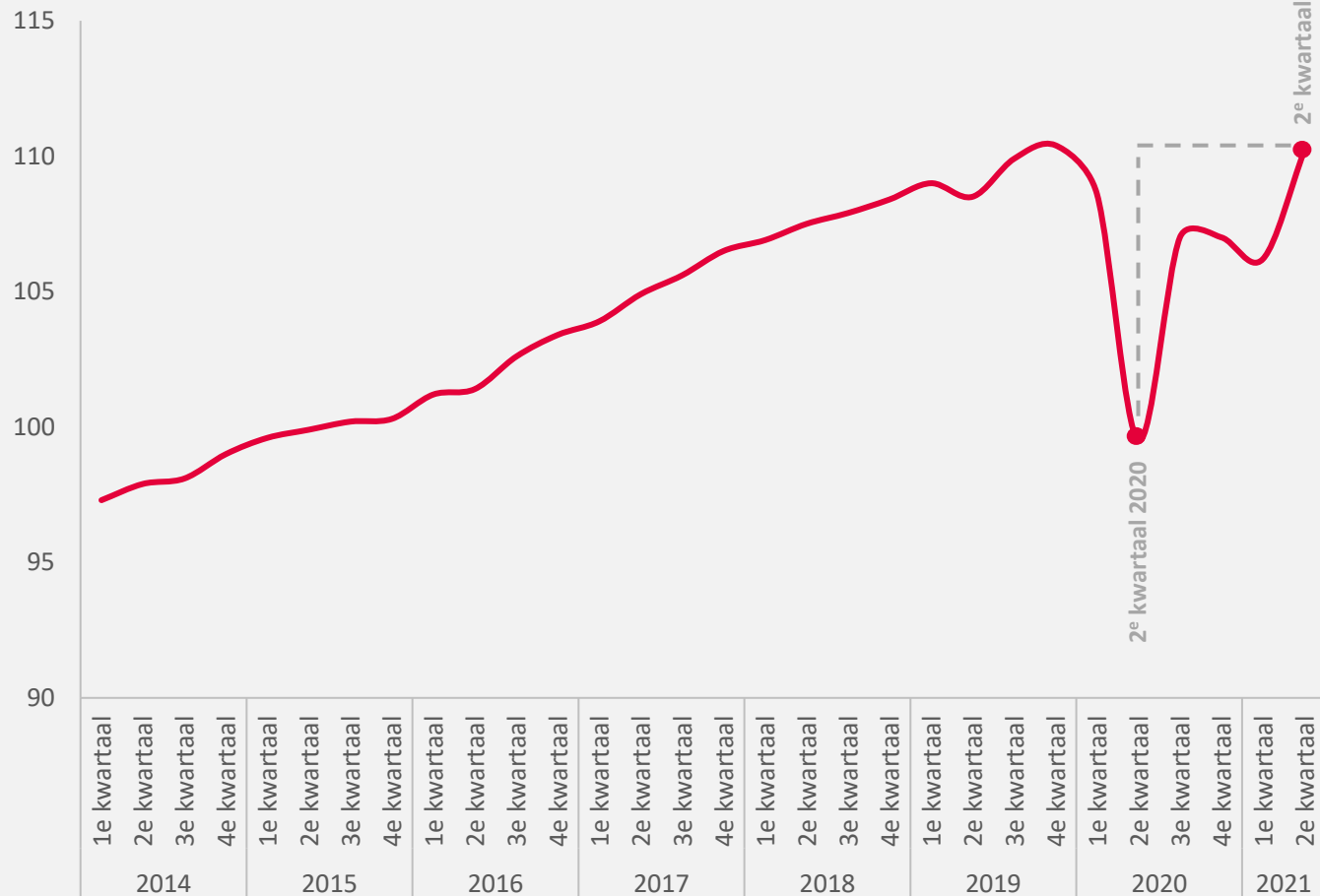
UPDATE

Economische groei (NL) in het tweede kwartaal van 2021

UPDATE

Bbp groei per kwartaal

Index (2015 = 100)

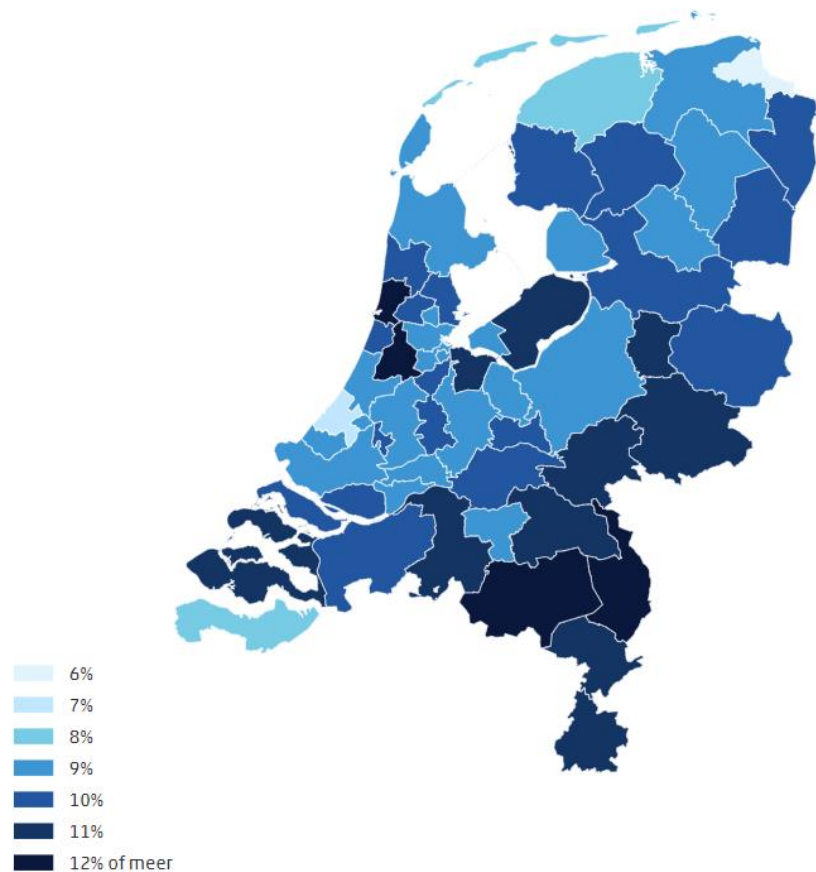
Volgens de tweede berekening van het CBS (op basis van nu beschikbare gegevens) is het bruto binnenlands product (bbp) in het tweede kwartaal van 2021 met 3,8% gegroeid ten opzichte van een kwartaal eerder. Ten opzichte van een jaar eerder groeide de economie in het tweede kwartaal met 10,4%.

Het bbp ligt weer op het niveau van eind 2019, voor de coronacrisis.

Meer informatie over de economische ontwikkeling in het tweede kwartaal van 2021 is [hier](#) te vinden. Cijfers over het derde kwartaal van 2021 zijn momenteel (08/11/2021) nog niet beschikbaar.

Bron: CBS (23 september 2021)

Economische groei per regio, 2^e kwartaal 2021 t.o.v. 2^e kwartaal 2020

Het CBS presenteerde eind augustus 2021 de regionale groeicijfers over het tweede kwartaal van 2021.

De economie is in het tweede kwartaal van 2021 in alle regio's sterk gegroeid ten opzichte van een jaar eerder. De regio's Haarlemmermeer, IJmond en Zuidoost-Noord-Brabant hadden de hoogste groeipercentages.

In de meeste regio's groeide de economie in het tweede kwartaal van 2021 met ongeveer 8 tot 10 procent ten opzichte van een jaar eerder. De industrie, de horeca en de reisbemiddeling waren hiervoor de voornaamste aanjagers. Met name de horeca en de reisbemiddeling profiteerden van de versoepeling in de maatregelen tegen het coronavirus. Ook in de regio West-Brabant groeide de economie met 10% ten opzichte van het tweede kwartaal van 2020.

Ten opzichte van de economische situatie vóór de coronacrisis (tweede kwartaal 2019) groeide de West-Brabantse economie in het tweede kwartaal van 2021 met zo'n 2%.

Meer informatie over de regionale economische groei is [hier](#) te vinden.

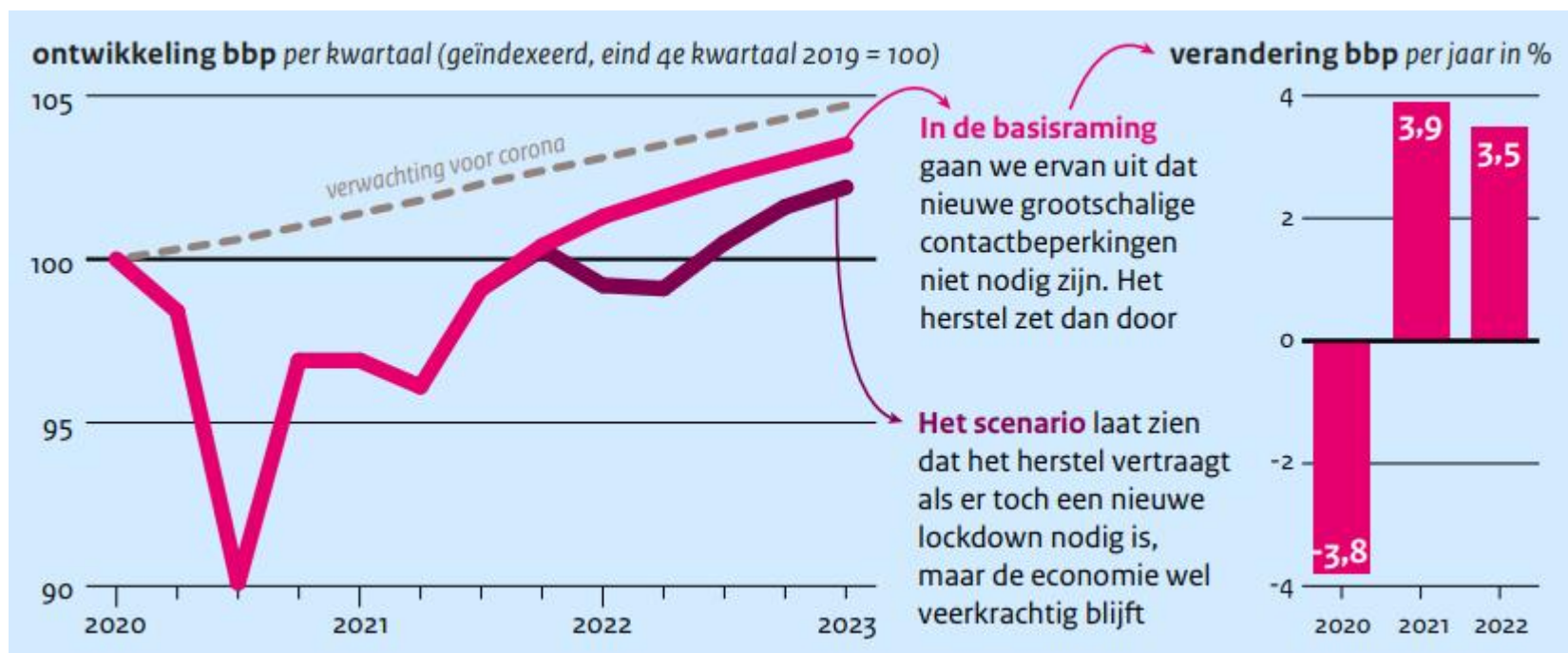

Bron: CBS (25 augustus 2021)

In de Macro Economische Verkenning van het CPB (september 2021) wordt voorspeld dat, ervan uitgaande dat er geen grootschalige nieuwe contactbeperkingen als gevolg van corona nodig zijn, de Nederlandse economie in 2021 met bijna 4% zal groeien. Dit wordt gevolgd door 3,5% groei in 2022. De werkloosheid in Nederland stijgt licht tot 3,5% in 2022. De arbeidsmarkt blijft daarmee krap.

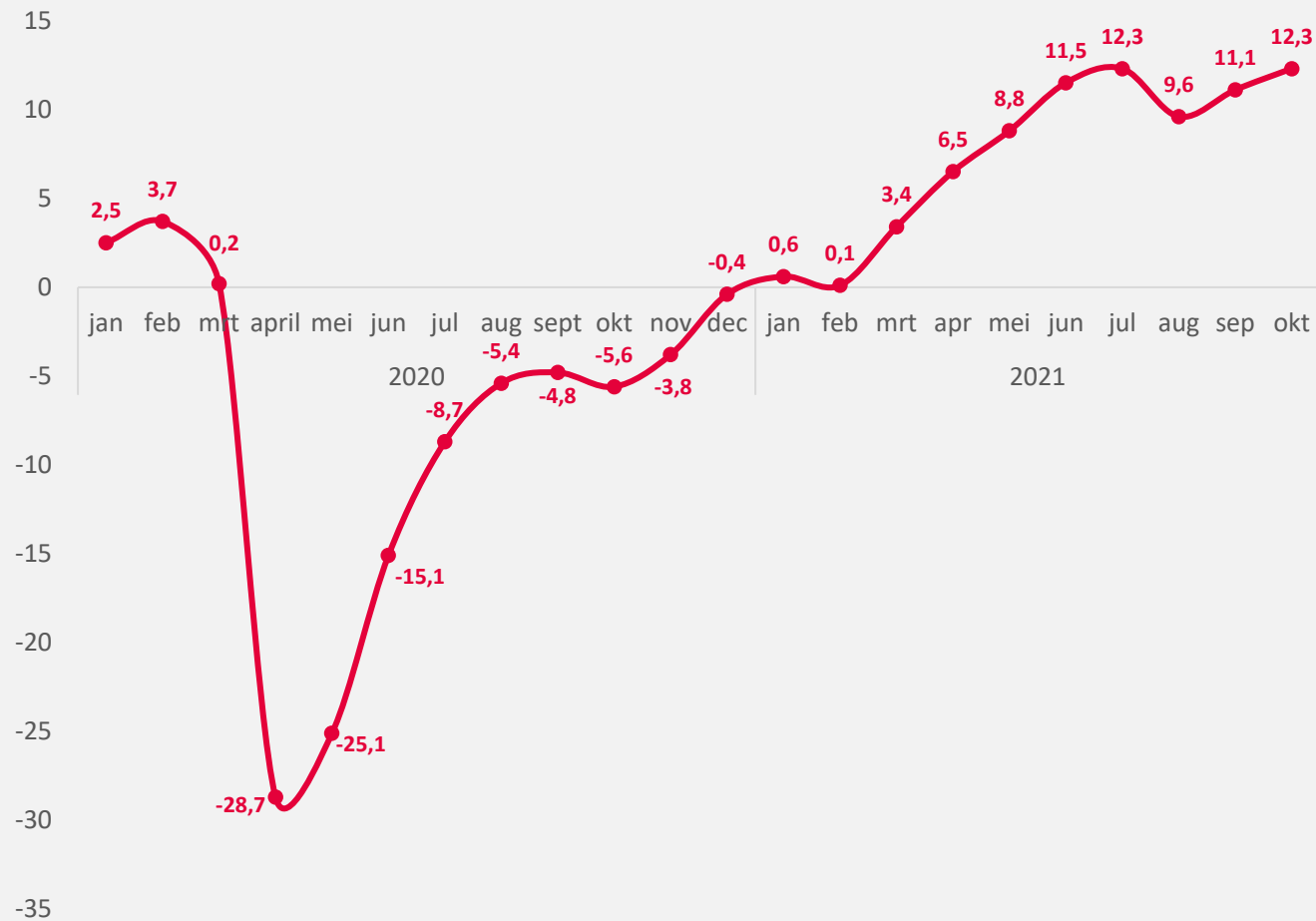
De onzekerheid rondom corona blijft voorlopig bestaan en kan ook zijn invloed hebben op de daadwerkelijke economische groei.

Meer informatie over de september raming van het CPB is [hier](#) te vinden.

Bron: CPB (september 2021)

Producentenvertrouwen
(januari 2020 t/m oktober 2021)

Bron: CBS (28 oktober 2021)

Het CBS meet maandelijks het vertrouwen van (industriële) ondernemers in de economie: het producentenvertrouwen.

In oktober 2021 is de stemming onder ondernemers in de industrie verbeterd ten opzichte van september. Het vertrouwen ging van 11,1 naar 12,3 aldus het CBS. Dat is een evenaring van de recordhoogte in juli 2021. In april 2020 werd de laagste waarde ooit behaald (-28,7).

Het gemiddelde producentenvertrouwen van de afgelopen twintig jaar is 0,6.

Klik [hier](#) voor meer informatie over de berekening van het producentenvertrouwen.

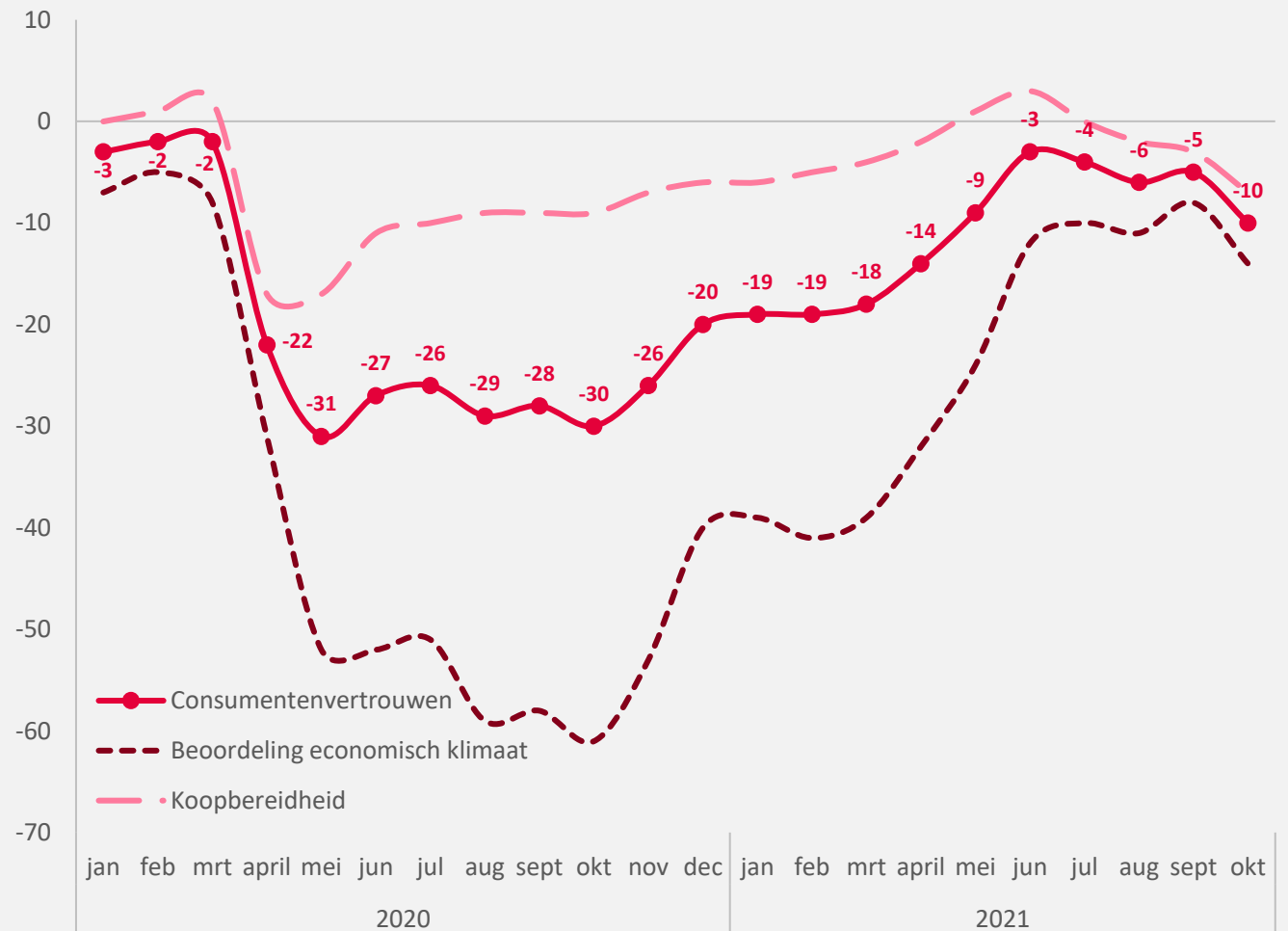
Het CBS meet maandelijks het vertrouwen van de (Nederlandse) consument in de economie.

De stemming onder consumenten is in oktober 2021 verslechterd ten opzichte van een maand eerder. Het consumentenvertrouwen kwam uit op -10, tegen -5 in september 2021. Zowel het oordeel over het economisch klimaat als de koopbereidheid verslechterde.

Met -10 lag het consumentenvertrouwen in oktober onder het gemiddelde vertrouwen over de afgelopen twintig jaar (-8). Het consumentenvertrouwen bereikte in januari 2000 de hoogste stand ooit (36). Het dieptepunt werd bereikt in maart 2013 (-41).

Klik [hier](#) voor meer informatie over de laatste metingen van het Nederlandse consumentenvertrouwen.

Consumentenvertrouwen
(januari 2020 t/m oktober 2021)

Bron: CBS (21 oktober 2021)

Sector- en Bedrijfsinformatie

Sectorale ramingen Nederland

UPDATE

De woningmarkt in Breda

UPDATE

Bedrijvendynamiek
(Starters en stoppers)

UPDATE

Faillissementen in Breda

UPDATE

Retailsector: Omzetontwikkeling tijdens
de coronacrisis

UPDATE

Winkelleegstand

UPDATE

Volumemutaties toegevoegde waarde* t.o.v. voorgaand jaar in procenten

(2019 & 2020 = gerealiseerd, 2021 & 2022 zijn ramingen)

Sectoren	2019	2020	2021	2022
Agrarische sector	1,1	0,1	1,0	-0,5
Bouw	4,5	-1,1	2,0	3,0
Detailhandel	2,4	4,2	1,5	1,5
Groothandel	3,4	-2,0	3,5	2,0
Horeca	2,2	-34,8	15,0	25,0
Industrie	-2,1	-4,0	9,0	3,5
Transport & Opslag	2,0	-13,4	8,5	10,0
Zakelijke dienstverlening	2,8	-6,8	6,0	7,0
Onderwijs	-0,1	-2,8	0,5	2,0
Overheid	2,5	3,6	2,0	1,5
Zorg & Welzijn	3,3	-2,8	4,5	2,5

ING kwam op 28 september 2021 met nieuwe sector prognoses voor 2021 en 2022. Door de aanhoudende onzekerheid rondom de ontwikkeling van het coronavirus blijven ramingen nog omgeven door onzekerheid.

In deze laatste raming wordt voor 2021 en 2022 voor alle sectoren groei verwacht.

De grootste groei wordt verwacht in de horeca sector (+15% t.o.v. 2020). Deze groei zou volgen op de grote krimp van 34,8% in 2020. (Relatief) grote groei is ook voorspeld voor de sectoren Transport & Opslag (+8,5% t.o.v. 2020), Industrie (+9% t.o.v. 2020) en de Zakelijke dienstverlening (+6% t.o.v. 2020). Ook deze groeipercentages volgen op relatief grote krimp in 2020.

Meer informatie over de berekeningen van het ING is [hier](#) te vinden.

**Toegevoegde waarde bestaat uit de omzet minus de inkopen en representeert dus de additionele waarde die voortvloeit uit de productie van een bedrijf. Omdat toegevoegde waarde niet alleen wordt bepaald door de omzet kunnen bovenstaande prognoses verschillen van omzetverwachtingen.*

Bron: ING (28 september 2021)

Het aantal verkopen bereikte in het derde kwartaal van 2021 haar laagste punt (voor een derde kwartaal) sinds 2015, de aanleiding voor deze daling is het gebrek aan keuzemogelijkheden voor woningzoekers. In totaal waren er in het derde kwartaal van 2021 580 verkopen.

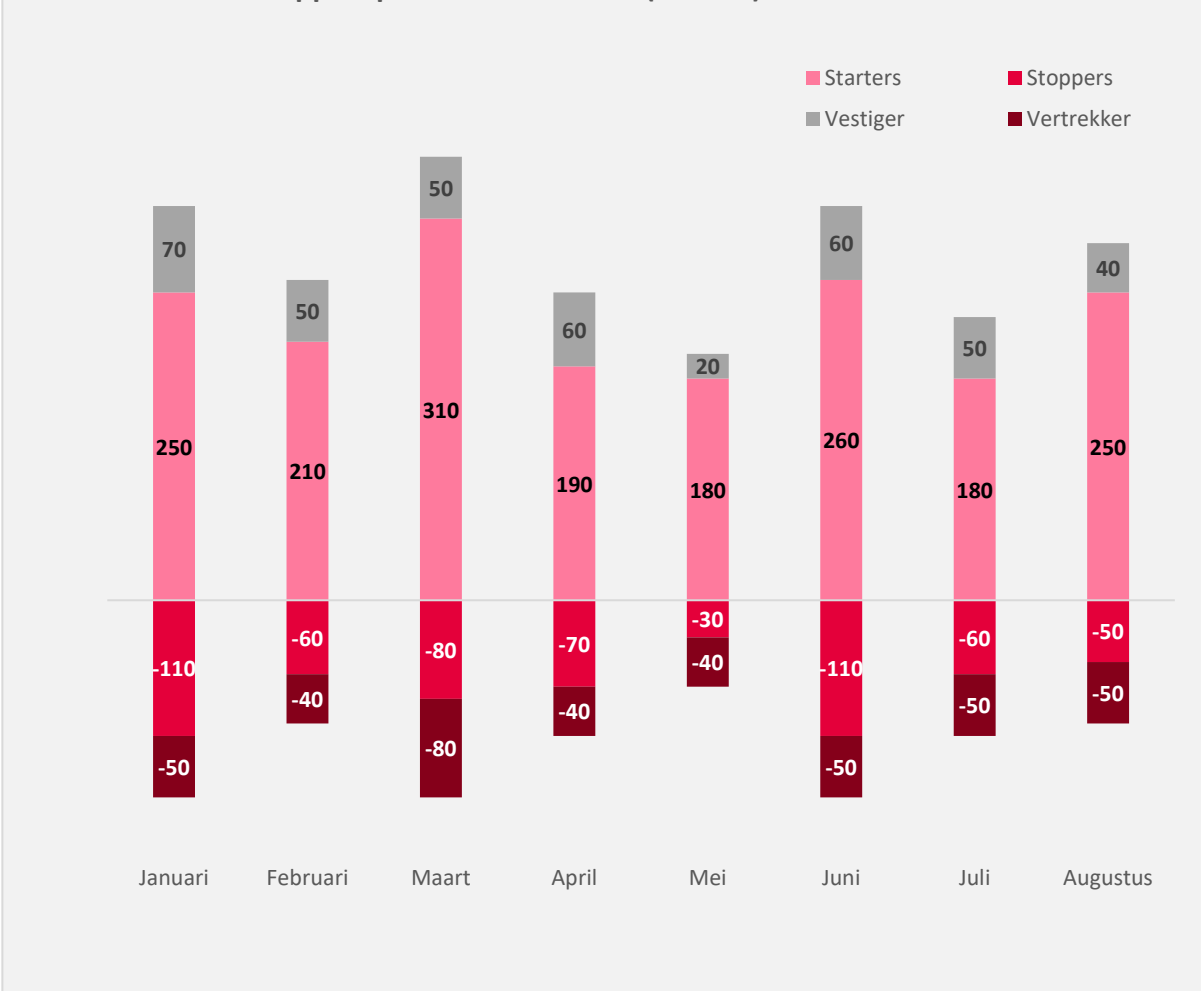
Er staan in Breda nog zo'n 430 woningen te koop (1 oktober 2021). Van de momenteel beschikbare woningen betreft maar liefst 38% nieuwbouw, dit zijn vrijwel evenveel nieuwe appartementen als woonhuizen.

De prijzen van koopwoningen blijven stijgen. Inmiddels is de gemiddelde verkoopprijs in Breda gelijk aan 433.000 Euro. In een jaar tijd zijn de woningprijzen met 16% gestegen.

Deze informatie over de woningmarkt in Breda is afkomstig van Dynamis en Van de Sande makelaars. De rapportage met hun analyse over de Bredase woningmarkt is [hier](#) te vinden.

Aantal starters en stoppers per maand in Breda (in 2021)

Het Vestigingenregister geeft op basis van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel informatie over het aantal starters, stoppers en bedrijfsverhuizingen (vestigers en vertrekkers) in de gemeente Breda.

De grafiek hiernaast toont het aantal starters en stoppers en verhuisbewegingen in 2021. De cijfers laten zien dat er iedere maand meer starters dan stoppers zijn. Starters zijn meestal éénpitters/ZZP'ers die een eigen bedrijfje beginnen.

In augustus 2021 waren er zo'n 250 nieuwe inschrijvingen bij de Kamer van Koophandel en schreven zo'n 50 bedrijven zich uit. Er waren ongeveer 40 (bestaande) bedrijven of ZZP'ers die zich vestigden in Breda en 50 (bestaande) bedrijven of ZZP'ers die uit Breda vertrokken.

De groei van het aantal bedrijven komt hoofdzakelijk door de inschrijving van nieuwe (vooral éénpersoons) bedrijven. Het is de vraag wat deze personen deden voor zij zich inschreven bij de Kamer van Koophandel. Waren zij bijvoorbeeld ergens in loondienst maar zijn zij ontslagen? Om hier meer inzicht in te krijgen hebben we informatie nodig over de werkgelegenheidsontwikkeling bij bestaande bedrijven. Deze informatie komt eind 2021 beschikbaar.

*Afgerond op tientallen.

Bron: Vestigingenregister gemeente Breda (data t/m augustus 2021)

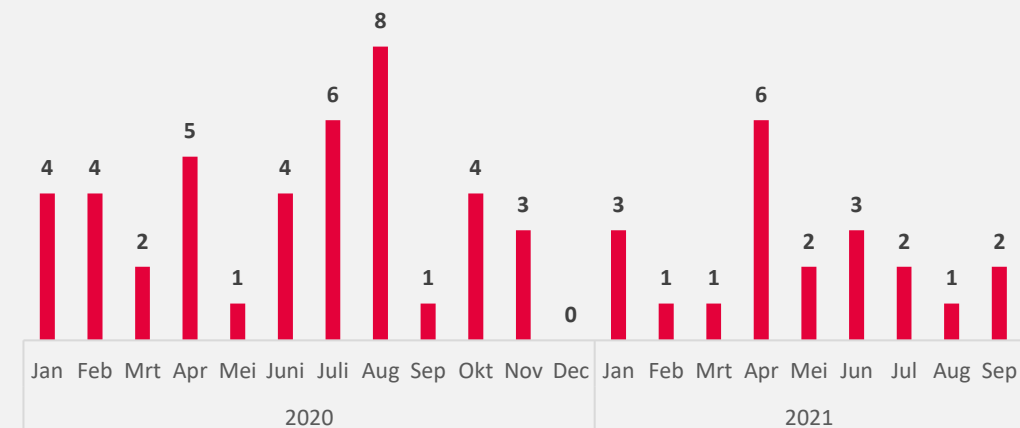
ETIL ontwikkelde de FaillissementsAtlas om faillissementen van bedrijven en de gevolgen voor de werkgelegenheid beter inzichtelijk te maken. Hiervoor maken zij gebruik van het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK) en werkgelegenheidsinformatie van het Vestigingenregister. Door het gebruik van deze bronnen is het ook mogelijk informatie op gemeenteniveau te leveren.

In Breda zijn er in september 2021 twee bedrijven failliet verklaard. Bij deze faillissementen waren, naar schatting, zo'n 30 arbeidsplaatsen betrokken.

In totaal zijn er in 2021 nu 21 bedrijven failliet verklaard waarbij naar schatting zo'n 170 arbeidsplaatsen betrokken waren.

De FaillissementsAtlas is [hier](#) te vinden.

Aantal faillissementen per maand in Breda (vanaf 2020)

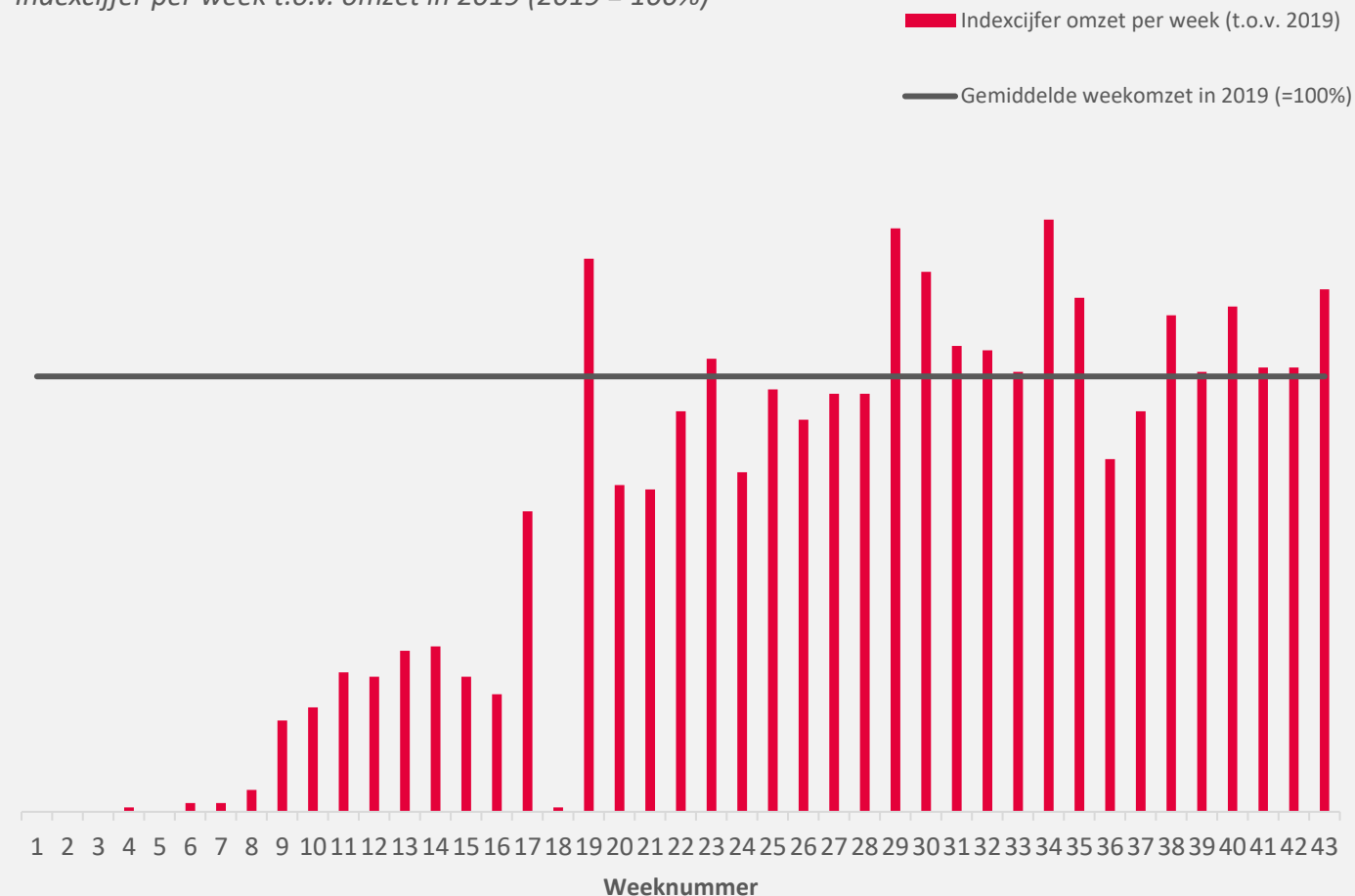

Bron: ETIL FaillissementsAtlas (data t/m september 2021)

INretail (de grootste brancheorganisatie in non-food retail) maakte een wekelijkse monitor om de gevolgen van de coronacrisis in beeld te brengen. Zij keken hierbij naar de omzet van non-food retail (voornamelijk kleding- en schoenenwinkels) in de binnensteden van de grotere Nederlandse steden.

De figuur hiernaast toont de omzetindex van de retail winkels in Breda in 2021. Tot en met week 43 (eind oktober) is de gemiddelde omzet in 2021 ten opzichte van 2019 72%.

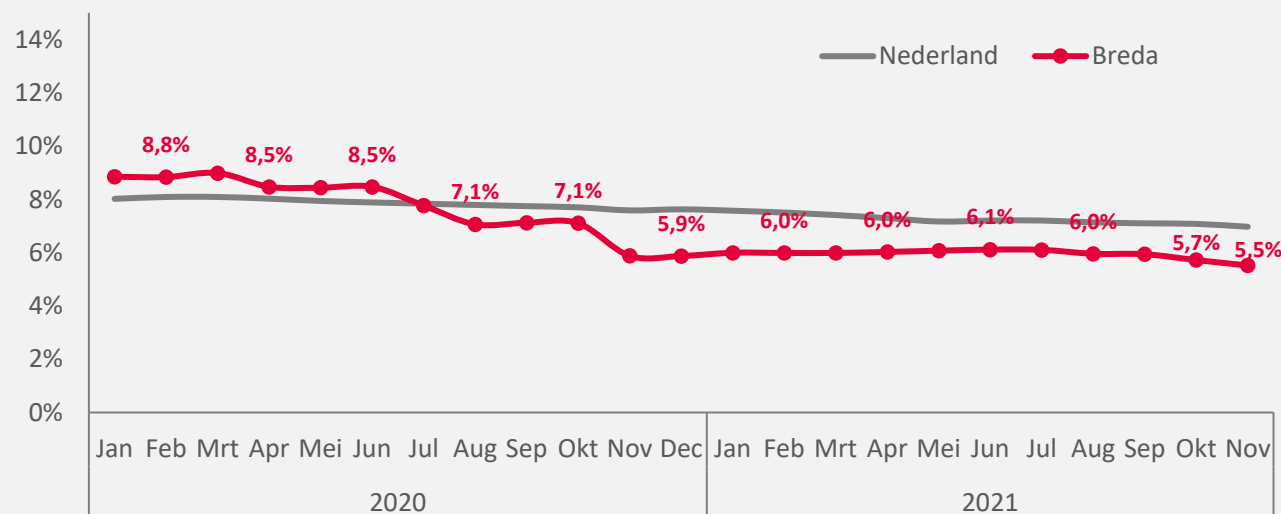
Omzetontwikkeling retail Breda (fysieke winkels) in 2021
Indexcijfer per week t.o.v. omzet in 2019 (2019 = 100%)

Bron: Inretail, Grote steden monitor (t/m week 43 2021)

Retail leegstand in heel Breda

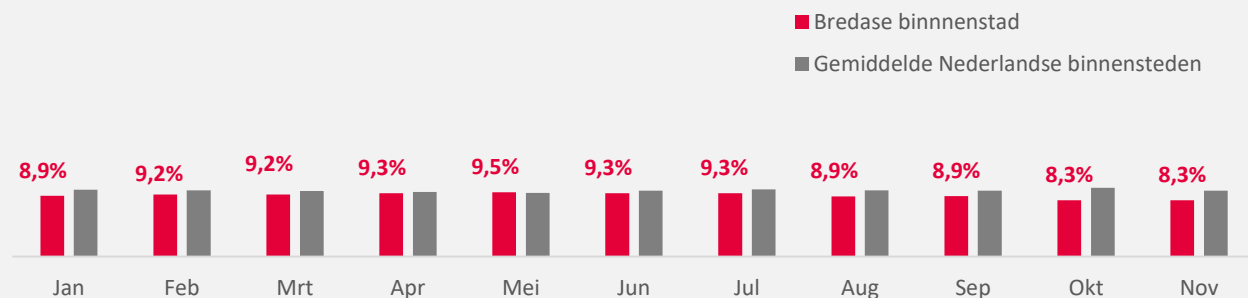
Percentage van m² winkelvloeroppervlakte (WVO)

Locatus maakt maandelijks een inschatting van de winkelleegstand bij de detailhandel (peildatum is telkens de 1^e van de maand). Vanaf 2021 laten we de retail leegstand zien. De retail leegstand in heel Breda is de afgelopen maanden wat gedaald en nu zo'n 5,5%. De retail leegstand in Breda ligt wat lager dan gemiddeld in Nederland (7,0% leegstand op 1 november 2021).

Retail leegstand in de binnenstad

Percentage van m² winkelvloeroppervlakte (WVO)

De leegstand in de binnenstad van Breda is de afgelopen maand constant gebleven op 8,3% in november. In de Nederlandse binnensteden is de leegstand van winkelpanden de laatste maanden stabiel met zo'n 9,7% leegstand.

Bron: Locatus (1 november 2021), bewerking gemeente Breda

Arbeidsmarkt & Regelingen

Vacatures (in Noord-Brabant)

WW uitkeringen

UPDATE

Bijstand (levensonderhoud)

Lopend / In- en uitstroom

UPDATE

Bijstand (levensonderhoud)

Aanvragen

UPDATE

Bijzondere bijstand

UPDATE

TONK

UPDATE

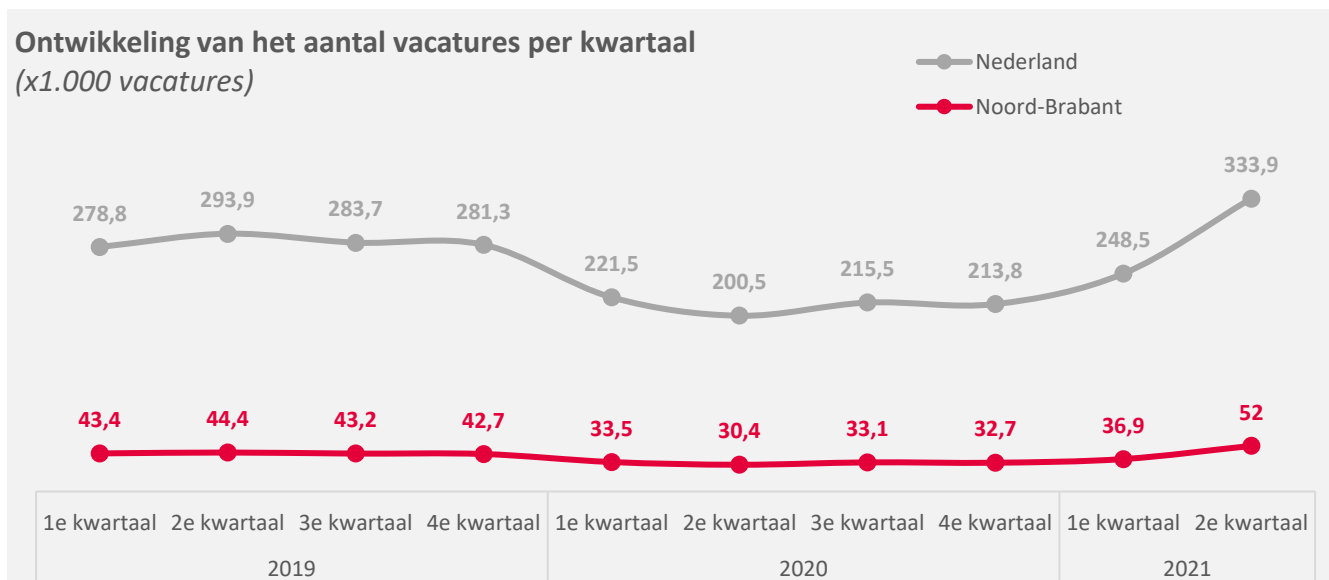
Tozo

UPDATE

Openstaande vacatures (in Noord-Brabant)

Na de dip in het aantal vacatures in 2020 door de coronacrisis is het aantal openstaande vacatures (vacatures waar nog geen personeel voor is gevonden) in Noord-Brabant nu (tweede kwartaal van 2021) hoger dan ooit. Het aantal openstaande vacatures ligt boven het niveau van 2019. Er is sprake van een krappe arbeidsmarkt en vacatures kunnen moeilijk vervuld worden. In het tweede kwartaal van 2021 stonden er in Noord-Brabant zo'n 52.000 vacatures open.

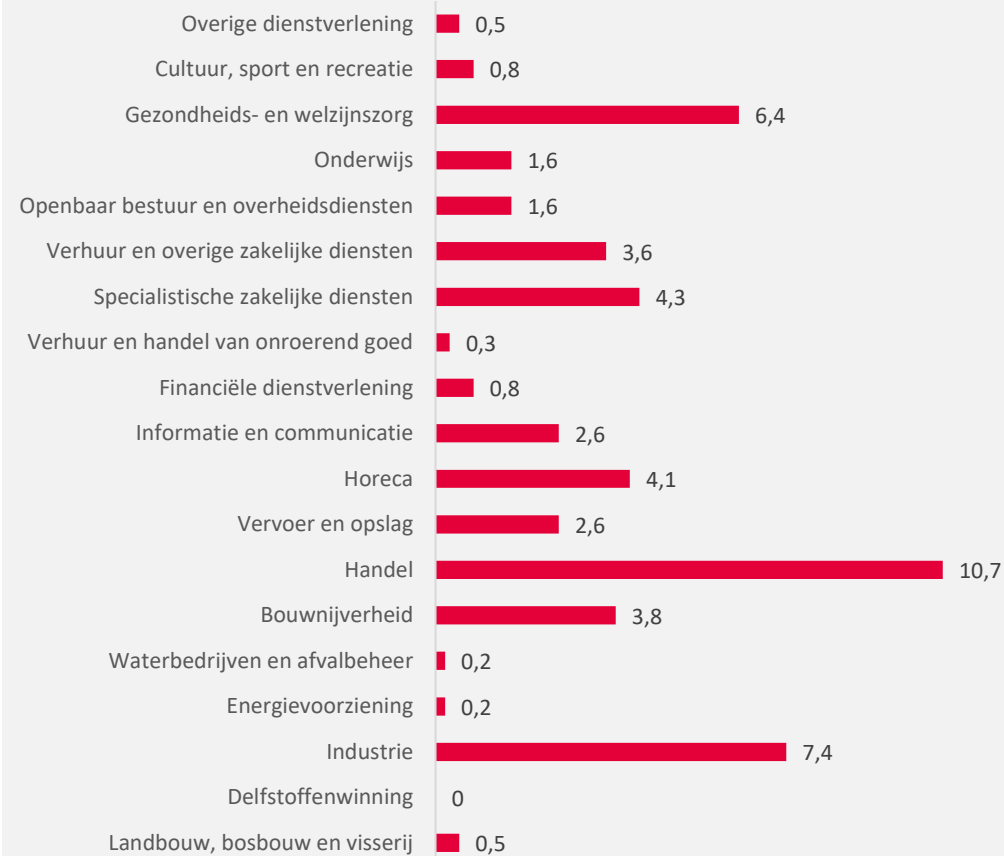
In heel Nederland stonden in het tweede kwartaal van 2021 zo'n 333.900 vacatures open. Dit aantal ligt ook weer boven het niveau van eind 2019.

Bron: CBS (data beschikbaar t/m het 2^e kwartaal van 2021)

Aantal vacatures per sector in het 2e kwartaal van 2021 in Noord-Brabant

(x 1.000 vacatures)

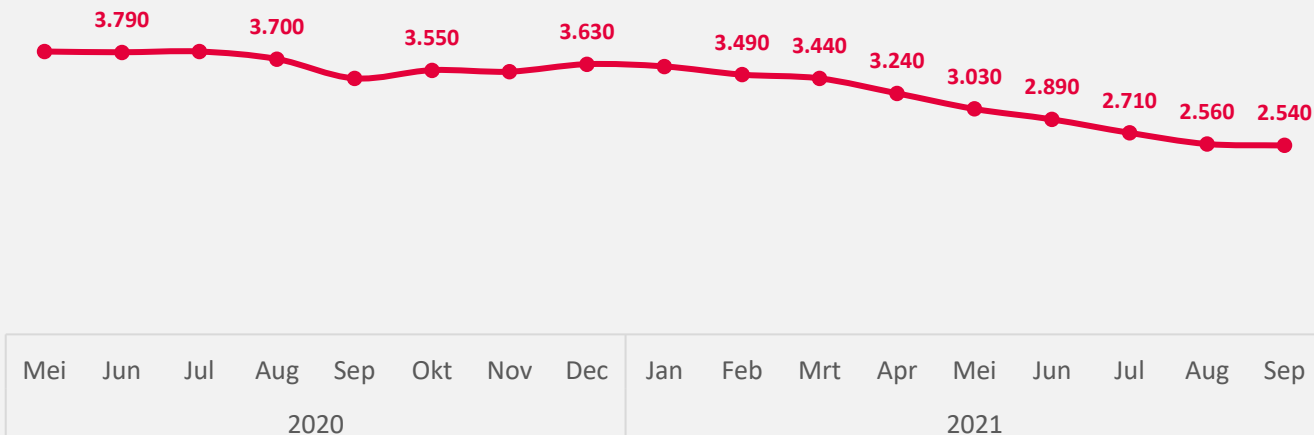

Bron: CBS (data beschikbaar t/m het 2^e kwartaal van 2021)

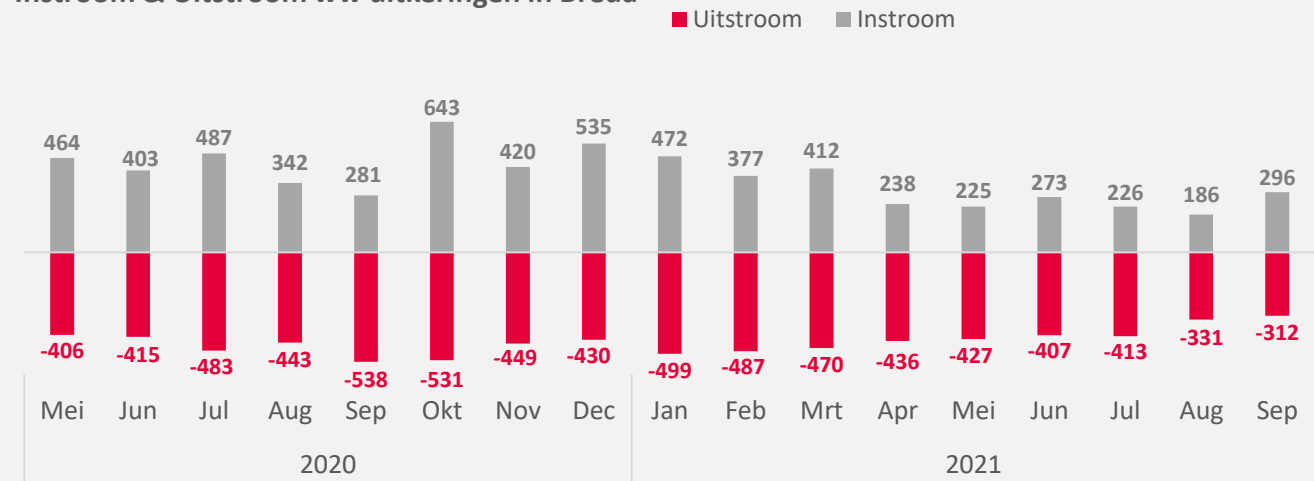
Het aantal WW uitkeringen loopt de laatste maanden steeds wat terug. In september 2021 is het aantal lopende WW uitkeringen in Breda gelijk aan 2.540. Dit is 26% lager dan in september 2020, toen waren er 3.440 lopende uitkeringen.

In heel Nederland waren er in september zo'n 208.000 lopende WW uitkeringen. In het afgelopen jaar is het aantal WW uitkeringen in heel Nederland (september 2020 – september 2021) met ruim 33% gedaald.

Aantal lopende ww uitkeringen in Breda

Instroom & Uitstroom ww uitkeringen in Breda

Bron: UWV (data t/m september 2021 beschikbaar)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) geldt voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, die financieel in de problemen komen door de coronacrisis. De regeling bestaat uit twee voorzieningen:

- Een inkomensondersteuning voor levensonderhoud, deze vult het huishoudinkomen aan tot het sociaal minimum.
- Een lening voor bedrijfskapitaal tot maximaal 10.157 euro.

Tozo 5 liep van 1 juli 2021 t/m 30 september 2021 (voor Tozo 1 kon tot 1 mei 2020 een aanvraag worden ingediend, voor Tozo 2 tot eind september 2020, Tozo 3 liep tot 1 april 2021 en Tozo 4 tot 1 juli 2021).

Inmiddels is TOZO 5 ook gesloten. Dit is dan ook de laatste keer dat er in deze monitor een update over TOZO wordt gegeven.

Voor **Tozo 5** zijn er in Breda in totaal 491 aanvragen binnengekomen (zowel nieuwe aanvragen als verlengingsaanvragen).

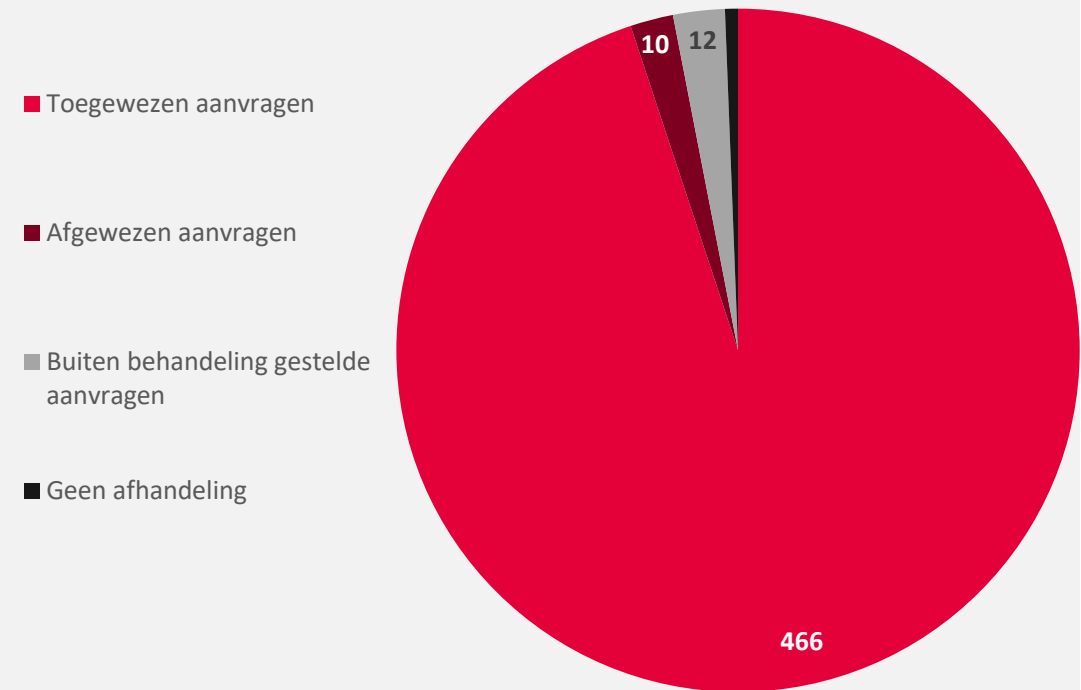
- 90% is toegewezen.
- 7% is afgewezen.
- 2% is buiten behandeling gesteld.

De grafiek hiernaast toont het resultaat van de afgehandelde aanvragen voor Tozo 5.

De Gemeente Breda heeft onderzoek gedaan naar de ervaringen rondom het aanvragen van Tozo. De resultaten van deze procesevaluatie zijn [hier](#) te vinden.

Aantal aanvragen TOZO 5

Zowel nieuwe aanvragen als verlengingsaanvragen

Bron: Gemeente Breda (data t/m september 2021)

De regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) is er voor huishoudens die als gevolg van de inkomensverlies door Covid-19 hun woonlasten niet meer kunnen betalen. Het gaat om woonlasten zoals huur of hypotheekrente, kosten van energie/gas/water, servicekosten en gemeentelijke belastingen. Een TONK-uitkering geldt voor de periode januari t/m juni 2021 en duurt maximaal 6 maanden. Een aanvraag voor TONK is tot 1 augustus 2021 in te dienen. Inmiddels is de TONK regeling dus ook gesloten. Dit is dan ook de laatste keer dat er in deze monitor een update over TONK wordt gegeven.

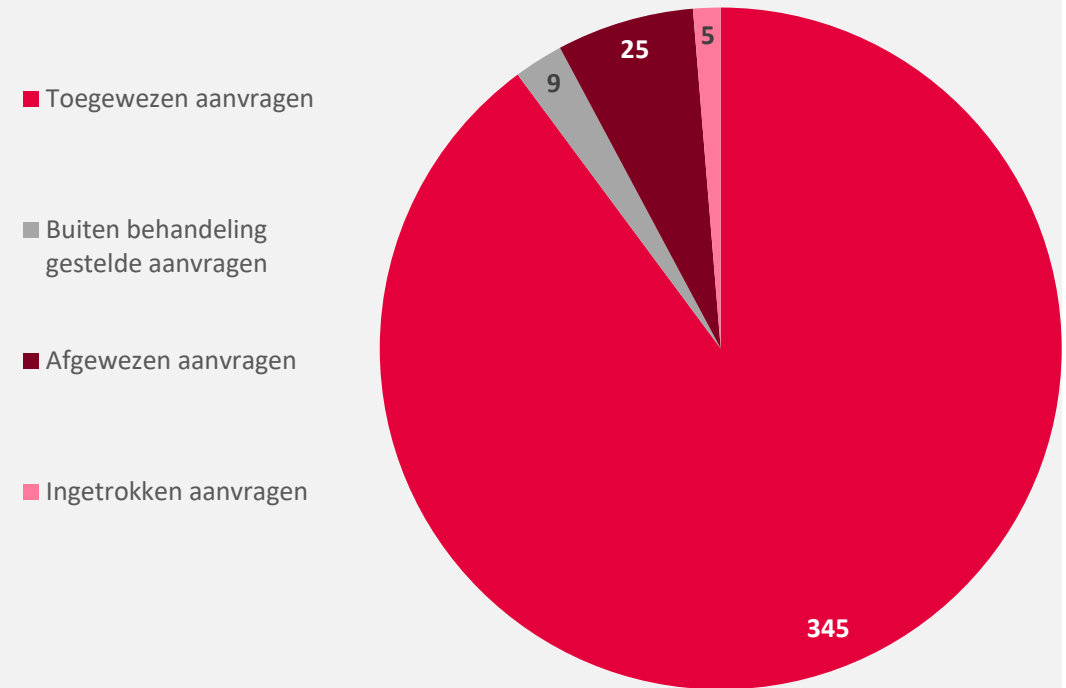
Er zijn in Breda voor TONK in totaal 384 aanvragen binnengekomen.

- 90% is toegekend.
- 7% is afgewezen.
- 2% is buiten behandeling gesteld.
- 1% is ingetrokken.

De grafiek hiernaast toont het aantal aanvragen en de afhandeling hiervan.

De Gemeente Breda heeft onderzoek gedaan naar de ervaringen rondom het aanvragen van TONK. De resultaten van deze procesevaluatie zijn [hier](#) te vinden.

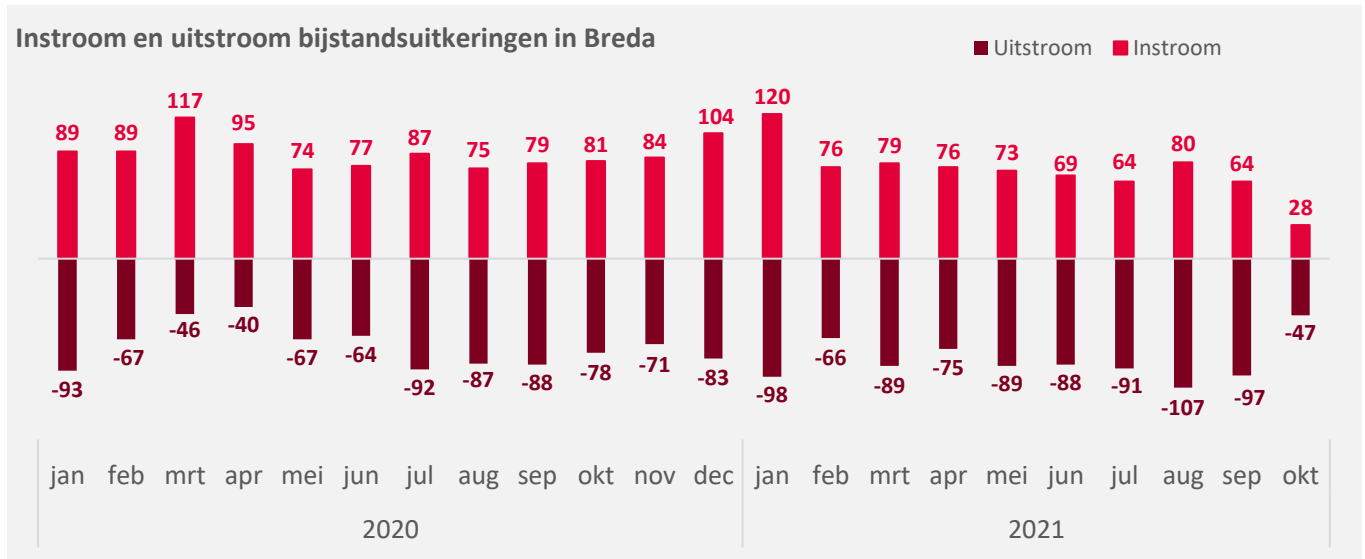
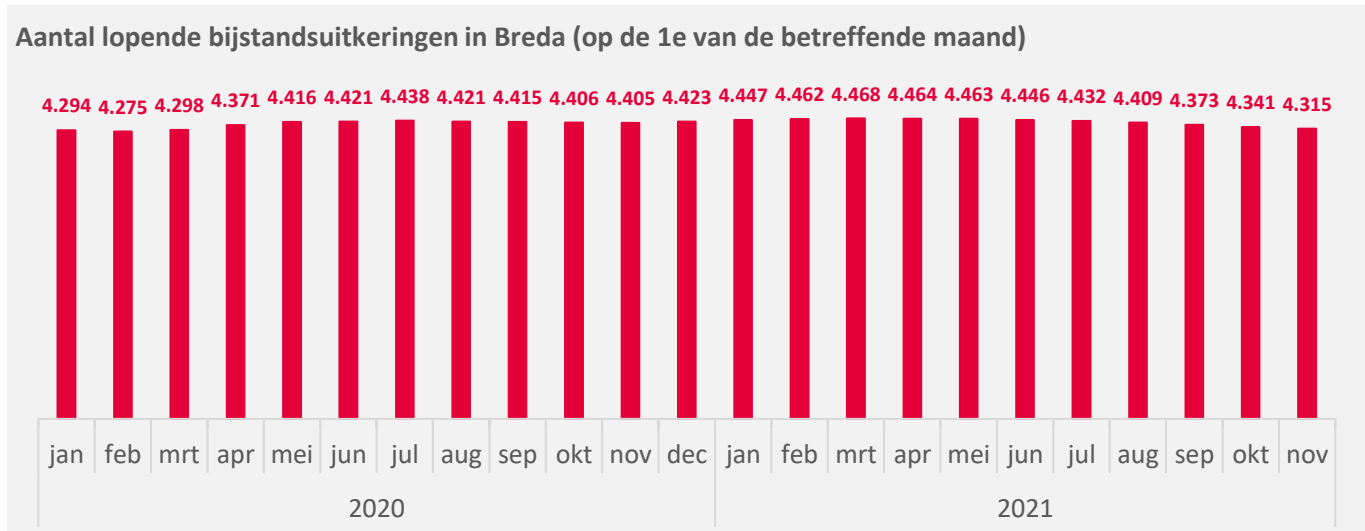
Aantal aanvragen en afhandeling TONK

Bron: Gemeente Breda (data t/m september 2021)

Het aantal lopende bijstandsuitkeringen in Breda was op 1 november 2021 gelijk aan 4.315. In het laatste halfjaar is het aantal lopende bijstandsuitkeringen steeds wat gedaald. In vergelijking met mei 2021 is het aantal lopende bijstandsuitkeringen met zo'n 3% gedaald.

Deze cijfers kunnen nog wel wijzigen in verband met de afhandeling van cases.

*De cijfers van de laatste maanden kunnen nog wijzigen i.v.m. afhandeling
Bron: Gemeente Breda (data t/m oktober 2021)*

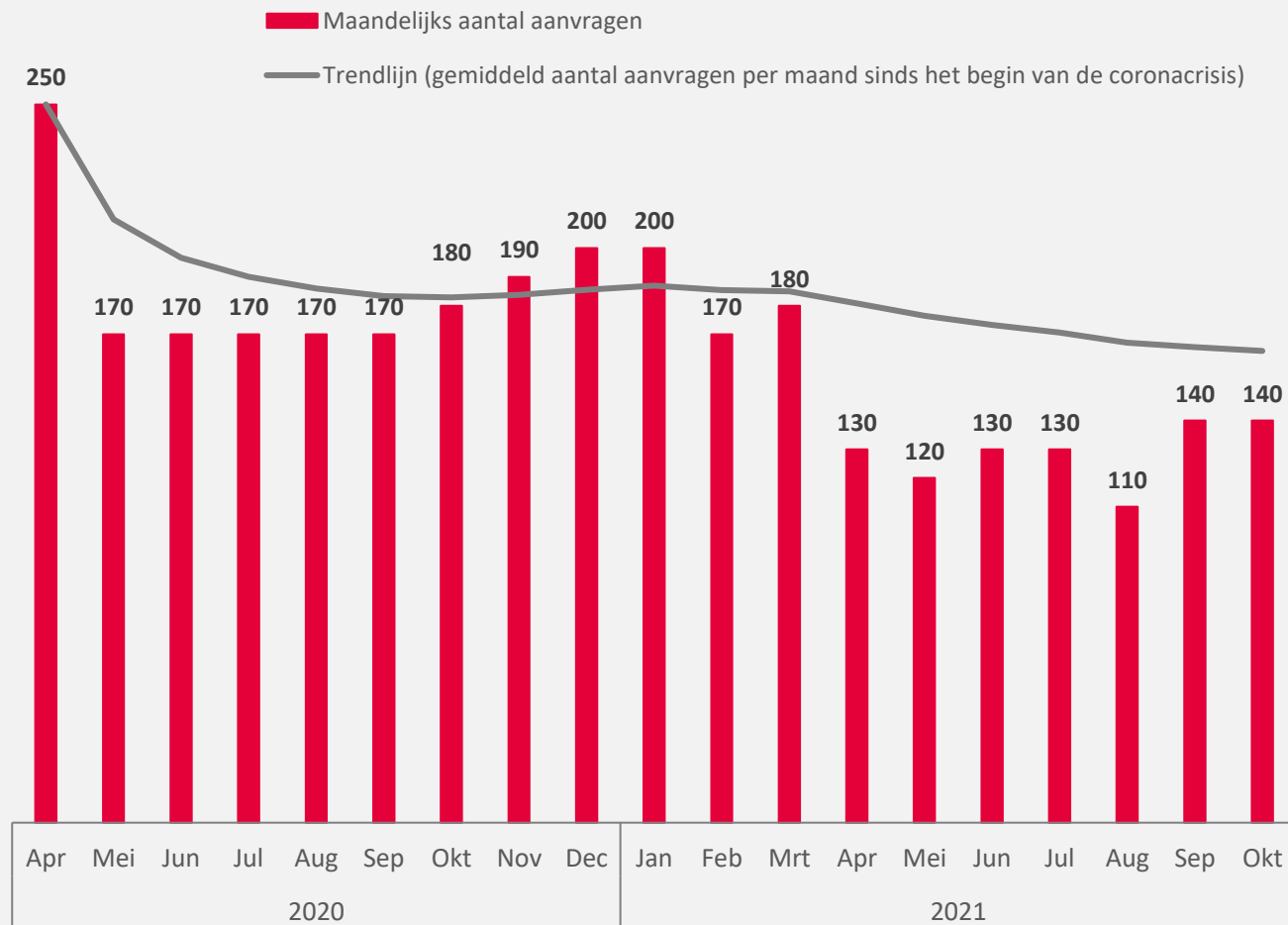
Het aantal aanvragen dat in Breda binnenkomt voor bijstand (levensonderhoud) blijft in september en oktober stabiel met zo'n 140 aanvragen per maand.

Gemiddeld komen er sinds het begin van de coronacrisis tot nu (maart 2020 t/m oktober 2021) circa 165 aanvragen per maand binnen voor levensonderhoud.

Sinds april 2021 is het aantal aanvragen voor levensonderhoud weer op een lager niveau gekomen dan het geval was in het begin van de coronacrisis.

Aanvragen voor levensonderhoud (bijstand) per maand in Breda

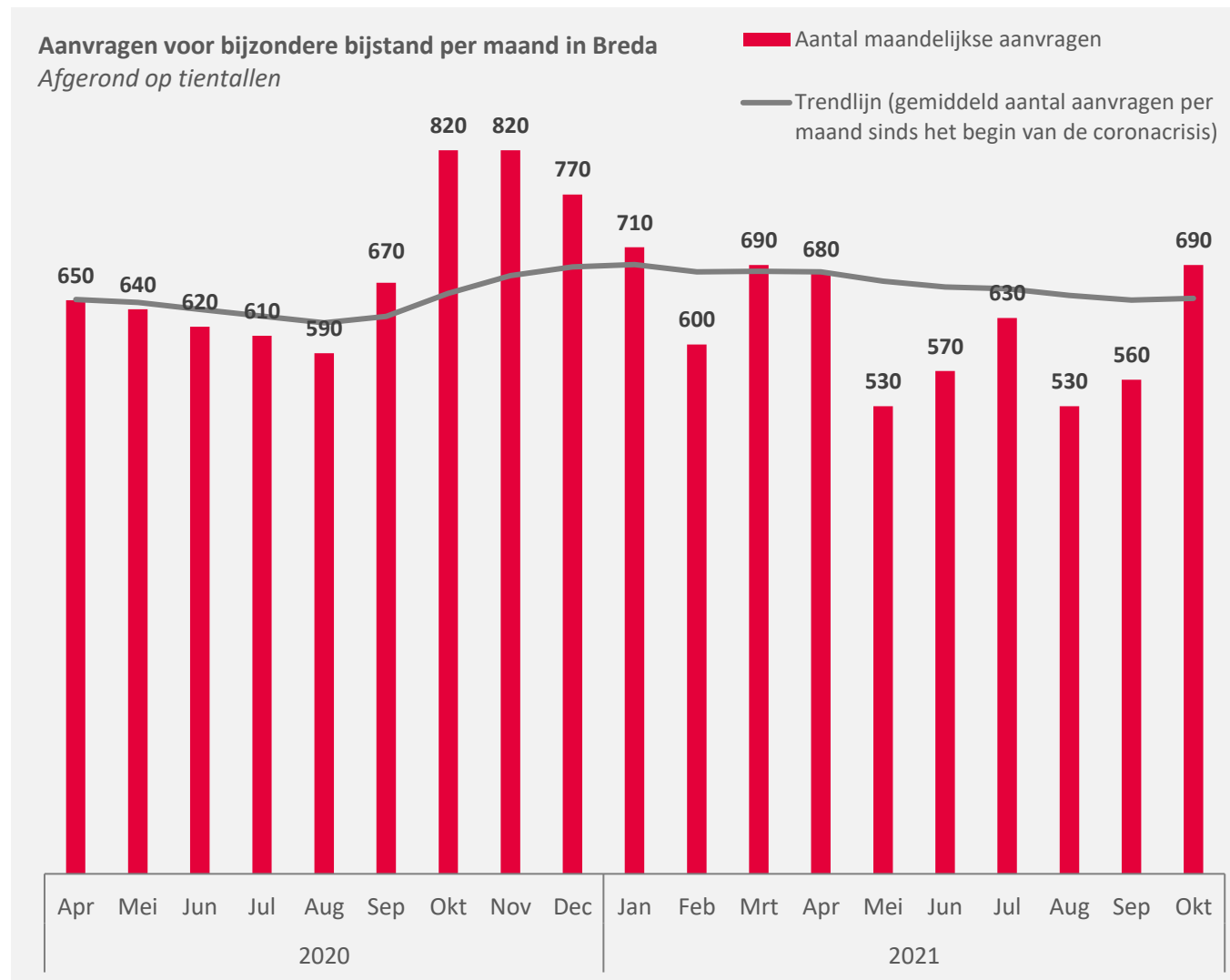
Afgerond op tientallen

Bron: Gemeente Breda (data t/m oktober 2021)

Het aantal aanvragen voor bijzondere bijstand in Breda schommelt maandelijks. In oktober kwamen er zo'n 690 aanvragen binnen voor bijzondere bijstand.

Gemiddeld zijn er in de periode april 2020 t/m oktober 2021 zo'n 650 aanvragen per maand voor bijzondere bijstand.

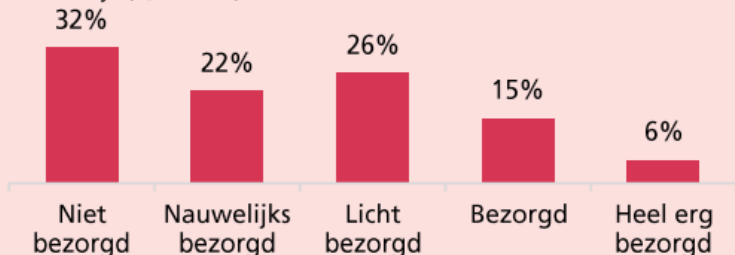
Bron: Gemeente Breda (data t/m oktober 2021)

Peiling ondernemers

Vanaf het begin van de coronacrisis wordt regelmatig een peiling onder ondernemers gehouden. De volledige resultaten van de verschillende peilingen zijn [hier](#) te vinden. De meest recente peiling dateert uit de eerste helft van oktober 2021. Hieronder enkele resultaten van deze peiling.

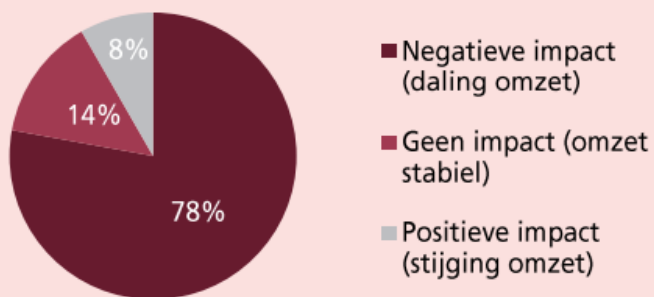
Bezorgdheid

- Bezorgdheid ondernemers is afgenomen ten opzichte van de vorige peiling. Een op de vijf ondernemers is op dit moment nog (heel erg) bezorgd over het voortbestaan van zijn/haar bedrijf (Q3: 36%).

- Bijna driekwart van de ondernemers (71%) heeft op dit moment moeite met het invullen van openstaande vacatures. De meerderheid (65%) verwacht dat dit ook in de nabije toekomst moeilijk zal blijven.

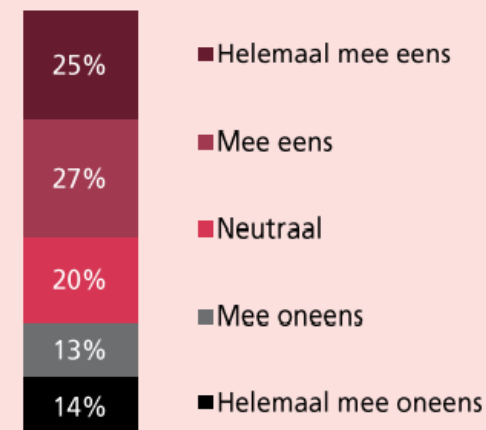
Financiële impact corona

- Ruim 3 op de 4 ondernemers ervaart een (sterk) negatieve financiële impact als gevolg van corona. Dit percentage is licht afgenomen ten opzichte van de vorige peiling (82%).

Ervaringen na wegvallen overheidssteun

'Mijn onderneming kan het nu prima redden zonder deze overheidssteun'

Indruk van toelichtingen bij (helemaal) oneens:

"We kunnen nog niet draaien zoals voor de corona door de beperkte sluitingstijd" (Horeca)

"Na 18 maanden stilstand zijn niet alle markten gelijk weer genormaliseerd" (Industrie)

Exclusief: wil ik niet zeggen (n=204)

